

Οδηγός γονέων για αναζήτηση θεμάτων υγείας στο διαδίκτυο

Είναι γεγονός ότι το διαδίκτυο μπορεί να αποτελέσει πλούσια πηγή πληροφόρησης όσον αφορά την υγεία του παιδιού και του εφήβου, χωρίς ωστόσο να εξασφαλίζεται η αξιοπιστία της πληροφόρησης του, καθώς η έγκυρη πληροφορία πρέπει να είναι αμερόληπτη και να βασίζεται σε επιστημονικά στοιχεία.

Κάποιες ιστοσελίδες μπορεί να γίνουν αιτία σύγχυσης και παρανόησης πληροφοριών για θέματα υγείας. Για παράδειγμα, σε forum ή blogs που φιλοξενούν συζητήσεις για θέματα υγείας, οι άνθρωποι μπορούν να μοιραστούν τις εμπειρίες τους ή τις απόψεις τους. Όταν όμως πρόκειται για την υγεία ενός παιδιού ή εφήβου δεν είναι ενδεδειγμένη η αξιοποίηση τέτοιων πηγών χωρίς προηγουμένως τη συμβουλή ενός ειδικού.

Ο παρακάτω οδηγός θα σας βοηθήσει να αποκλείσετε ιστοσελίδες με αμφίβολο περιεχόμενο, αλλά δεν αρκεί για να πάρετε σημαντικές αποφάσεις για θέματα της οικογένειάς σας. Είναι **πάντοτε απαραίτητη η γνώμη ενός ειδικού** όσον αφορά τα θέματα αυτά.

Τι είναι η σύγκρουση συμφερόντων;

Πολλές ιστοσελίδες πουλάνε προϊόντα ή προωθούν συγκεκριμένες απόψεις. Σε περίπτωση που ιδιώτες ή οργανισμοί κερδίζουν χρήματα από μια συγκεκριμένη «συμβουλή», τότε έχουν σύγκρουση συμφερόντων. Το ίδιο μπορεί να ισχύσει και στην περίπτωση που ο στόχος της ιστοσελίδας δεν είναι το χρηματικό κέρδος. Η σύγκρουση συμφερόντων μερικές φορές μπορεί να είναι εμφανής και άλλοτε όχι.

Όταν αναζητάτε μια αξιόπιστη ιστοσελίδα, έχετε κατά νου τα παρακάτω:

- **Αναφέρεται το όνομα του υπεύθυνου για την πληροφόρηση και τα στοιχεία επικοινωνίας του;** Αναζητήστε «πληροφορίες»/«about us» ή «επικοινωνία»/ «contact us» για να μάθετε περισσότερα για το συγκεκριμένο οργανισμό. Είναι προτιμότερο να μην χρησιμοποιείτε πληροφορίες από μια ιστοσελίδα στην οποία δεν αναφέρεται ο υπεύθυνος σύνταξης.
- **Έχει η ιστοσελίδα δημιουργηθεί από κάποιο γνωστό φορέα;** Όπως για παράδειγμα κρατικό ή επιστημονικό φορέα ή αξιόπιστη ΜΚΟ; Συχνά δημοσιεύονται πληροφορίες που δεν βασίζονται σε επιστημονικά δεδομένα ή προωθούν τις απόψεις κάποιου οργανισμού για ένα θέμα.
- **Πουλάει η ιστοσελίδα κάποιο προϊόν ή υπηρεσία;** Στην περίπτωση αυτή, οι ιστοσελίδες δεν είναι αμερόληπτες και συχνά τα στοιχεία που παρουσιάζουν δεν είναι επιστημονικά τεκμηριωμένα. Ακόμα και αν μια ιστοσελίδα δεν πουλάει κάποιο προϊόν, μπορεί να χρηματοδοτείται από εταιρείες τις οποίες και προωθεί. Μόνο στην περίπτωση που ο χρηματοδότης κάνει μια επιχορήγηση χωρίς να προσμένει σε κάποιου είδους αντάλλαγμα, σημαίνει ότι δεν εμπλέκεται στον καθορισμό του περιεχομένου της ιστοσελίδας.
- **Παρουσιάζεται η πληροφορία με επιστημονικό και σαφές τρόπο** ή βασίζεται στην εμπειρία μη εξειδικευμένων ατόμων;
- **Υπάρχουν διαφημίσεις στην ιστοσελίδα;** Παρότι υπάρχουν καλές ιστοσελίδες που περιλαμβάνουν διαφημίσεις για να καλύψουν τα έξοδά τους και δεν «έχουν σύγκρουση συμφερόντων», καλό είναι να γνωρίζουμε την πηγή της πληροφορίας.
- **Τι είδους πληροφόρηση περιλαμβάνει η ιστοσελίδα και γιατί;** Μια αξιόπιστη ιστοσελίδα οφείλει να έχει πολιτική προστασίας προσωπικών δεδομένων η οποία να εξηγεί ξεκάθαρα πώς θα χρησιμοποιήσει κάθε πληροφορία που συλλέγει.

Είναι οι πληροφορίες της συγκεκριμένης ιστοσελίδας αξιόπιστες;

Η αξιόπιστη πληροφορία βασίζεται σε επιστημονικά στοιχεία προηγούμενων ερευνών. Η πληροφορία για θέματα υγείας μπορεί να μην είναι αξιόπιστη εξαιτίας «σύγκρουσης συμφερόντων» ή μεθοδολογικών σφαλμάτων κατά τη διεξαγωγή της έρευνας, τα οποία είναι δύσκολο να παρατηρηθούν από άτομο μη εξειδικευμένο στη μεθοδολογία της έρευνας.

Παρακάτω ακολουθούν κάποιες χρήσιμες παράμετροι για την αξιολόγηση της επιστημονικότητας των πληροφοριών:

- **Είναι η πληροφορία πρόσφατη;** Φαίνεται πότε δημοσιεύτηκε το άρθρο ή πότε ενημερώθηκε τελευταία η ιστοσελίδα; Οι ημερομηνίες συνήθως εμφανίζονται στο τέλος της σελίδας
- **Οι συμβουλές που παρουσιάζονται στην ιστοσελίδα βασίζονται σε απλές απόψεις ή σε επιστημονικά στοιχεία;** Τα στοιχεία που βασίζονται σε επιστημονικά δεδομένα είναι προτιμότερα από τις απόψεις των ειδικών. Σε κάποιες περιπτώσεις, οι απόψεις ειδικών μπορεί να είναι η καλύτερη επιλογή, αλλά μόνο όταν δεν υπάρχουν επιστημονικά στοιχεία. Ωστόσο, ακόμα και η άποψη ενός ειδικού δεν παύει να είναι απλά μια άποψη.
- **Έχει γίνει επανέλεγχος-ανασκόπηση των πληροφοριών;** Αυτό σημαίνει ότι η πληροφορία έχει εξεταστεί και από άλλους μελετητές. Είναι απαραίτητο να αναφέρεται το είδος της ανασκόπησης που έχει γίνει (π.χ. επιτροπή ειδικών χωρίς «σύγκρουση συμφερόντων»). Τα στοιχεία στα οποία δεν έχει γίνει επανέλεγχος συχνά φαίνονται πολύ καλά για να είναι αληθινά, και συνήθως έτσι είναι.
- **Περιλαμβάνεται βιβλιογραφία στην οποία στηρίζονται τα στοιχεία που παρουσιάζονται;** Οι ιστοσελίδες πρέπει να είναι ακριβείς στην παρουσίαση των πηγών από τις οποίες αντλούν τις πληροφορίες που παρουσιάζουν.

Πρωτότυπο άρθρο: "A parent's guide to health information on the Internet", Copyright © 2012-2013 Canadian Paediatric Society. All rights reserved.

Το πρωτότυπο άρθρο βρίσκεται στον ιστότοπο Caring for Kids (<http://www.caringforkids.cps.ca/>) και μπορείτε να το βρείτε στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://www.caringforkids.cps.ca/handouts/health_information_on_the_internet. Ο ιστότοπος Caring for Kids έχει αναπτυχθεί από την Καναδική Παιδιατρική Εταιρία (Canadian Paediatric Society) (www.cps.ca) για την παροχή αξιόπιστων πληροφοριών για την υγεία και την ευεξία των παιδιών.

Αναδημοσίευση και προσαρμογή με άδεια.

Το παρόν έγγραφο έχει μεταφραστεί και προσαρμοστεί στα ελληνικά από την πρωτότυπη έκδοσή του στα αγγλικά. Η μετάφρασή αυτή δεν πραγματοποιήθηκε από την Καναδική Παιδιατρική Εταιρία και δεν πρέπει να θεωρείται επίσημη μετάφραση. Η Καναδική Παιδιατρική Εταιρία δεν φέρει καμία ευθύνη για το περιεχόμενο ή τυχόν λάθη σε αυτό το έγγραφο.

